

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 14

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Îmi schimbam scrisul des, foarte des, uneori chiar într-o singură zi. Scriam cu plăcere, atentă la desenul literelor, numai când schimbam creioanele sau stilourile sau cerneala, când începeam un alt caiet (unul cu foile veline, ce promisiune!) sau când mă exersam într-un scris nou. Lucrul ăsta manual mă interesa așa cum pe alții îi interesa traforajul sau împletitul la orele de „atelier”. Câteodată, un „scris nou” îmi devia gândirea sau, în cazul dictărilor lungi, starea de spirit. Scriam altfel, eram altfel. [...]

Pe raftul de sus erau caietele de curat cu coperte de hârtie indigo, cu etichete zimțate pe care-mi scrisese tata numele cu carioca albastră și, mai târziu, cele învelite în coperte de plastic cu modele, gofrate, maculatoarele cu file lucioase, mirosind a celuloză proaspătă, caiete pe care, la început de an, scriam frenetic și ordonat vreo săptămână-două – elanul scăzându-mi rapid pe măsură ce parfumul lor se atenua [...]. Mai erau aici manualele pe care le devoram în două săptămâni de la cap la coadă la începutul anului școlar, plictisindu-mă de groază lunile următoare atunci când n-aveam altceva de citit la mine. Pe raftul de jos, [...] se găseau (dacă se găseau) echipamentul de sport [...], halatul alb pentru fizică și chimie, boțit mereu și aruncat [...]. Tot aici erau așezate, una peste alta, casetele personale, [...] cutii de lemn lăcuite, cu intarsii florale, în care țineam „secrete”, bilețele primite în timpul orelor, măștișoare de postav, blană și pene, pietre frumos șlefuite, transparente, cu o vagă intenție de roz-gri-gălbui în ele, bucățele minerale ca zahărul candel, pietricele de râu, negre ca onixul, pietre rubanate, în degradeuri fine de rozuri, de la cel de șerbet la cel de spumă de zmeură sau floare de măceș [...].

Stai în fața fostului tău dulap de școlar care avea ușa pictată pe dinăuntru cu cretă colorată. [...] Sunt aruncate aici maculatoarele vechi ale fratelui tău și caiete de-ale tale, preistorice, cu compuneri și „comentarii literare” la capătul cărora, cu cerneală roșie, apar comentarii ale profesoarei, încurajatoare, cu observații asupra limbajului folosit (prea „bombastic!”).

Descoperi aici primul tău caiet de biologie cu scheme umplute cu un scris pe care abia mi-l amintesc, mare și rotund, durduț și „coafat” așa cum îi plăcea tatălui meu, care avea și o teorie în acest sens, spunea că dacă scrii clar înseamnă că gândești clar, că un scris mai mare înseamnă că omul e generos și nu are nimic de ascuns și că un scris înghesuit e dovada zgârceniei și a vicleniei. Cu timpul, scrisul meu avea să se transforme, din mare și „ondulat”, imitație căznită după scrisul tatălui meu, într-un „permanent” încrețit și îmbâcsit. După teoria tatei deveneam, așadar, tot mai zgârcită și mai vicleană. Pe foi întregi, rezumate care mă amuză [...].

Mă întorc însă la caiet. Mai departe, peste câteva pagini de scheme, dau peste un desen reprezentând conturul unui animal umplut cu o mângălitură roșie. Dedesubtul lui scrie cu litere mari: VACA. Nu știu de ce, dar aduce mai degrabă a berbec gras și diform. Pe o altă pagină, tot un fel de oaie, colorată cenușiu. Este, după cum scrie dedesubt, o PISICĂ și are lângă ea o bilă, un ghem, probabil, portocalie. Pe pagina următoare un câine, copiat – se vede treaba – cu foița transparentă direct din carte. În ciuda eforturilor, aduce tot cu o oaie, pentru că am uitat să-i pun urechile (așa că are un cap cam mioritic). Toate animalele din caiet par a avea un unic strămoș comun: oaia.

Fratele meu smucește ușa, se uită cu milă la mine. Disprețuiește îndeletnicirile astea de domnișoară – să te holbezi adică, înduioșat – sau cine știe ce era în mintea lui – la mizeriile și resturile din copilărie și să o mai faci și an de an. [...] Îmi spune că pleacă în Poiană – Poiana Brașov –, unde la vremea asta se poate patina deja, apoi deodată se întoarce și se răstește interzicându-mi să mă ating de caietele lui. Mă miră că nu le-a aruncat până acum și mă întreb ce-l face să le păstreze, și el, pe-ale lui. Cred că are același sentiment ca și mine, acela că, în mod ciudat, ceva din noi, destul de nebulos, ne face să păstrăm acolo în dulap hârtoagele vechi, altfel de-a dreptul compromițătoare.

Simona Popescu, *Exuvii*

Textul 2

Alex Moldovan este autorul cărții „Olguța și un bunic de milioane”, inițiator la „Jazz Factory”, voluntar la „NUCA – Asociația pentru protejarea animalelor” și freelancer. Schimbând câteva mesaje pe Facebook, mi-am dat seama că este o persoană foarte deschisă, dornică să-i ajute pe ceilalți, în special, pe tinerii care sunt pasionați de literatură, lectură, scris. Ce să mai? Un om cu care ai vrea să bei o cafea sau o ciocolată caldă.

Aveam câteva întrebări pentru scriitorul Alex Moldovan, despre inspirație, pasiuni, presiunea de a scrie încontinuu și altele [...]. Deoarece curiozitatea nu-mi dădea pace, i-am scris pe Facebook. A fost

foarte drăguț, pentru că mi-a răspuns repede. Vă las să-l descoperiți pe Alex Moldovan, autorul cărților pentru copii [...], care o au ca protagonistă pe poznașa Olguța, personajul meu preferat cu câțiva ani în urmă.

1. Ce înseamnă scrisul pentru dumneavoastră?

Posibilitatea de a mă număra printre puținii fericiți care fac ceea ce le place.

2. De unde a pornit pasiunea pentru scris?

A început odată cu deschiderea apetitului pentru citit, adică în copilărie.

3. Cui vă adresați prin ceea ce scrieți?

Având în vedere că scriu literatură pentru copii, copiilor.

4. Când simțiți că nu aveți inspirație sau că lipsește ceva, dar nu știți ce, cum procedați?

Mă apuc de alte lucruri urgente sau care mă enervează, iar în scurt timp revin la scris.

5. De unde vă vine inspirația pentru cărți?

De la oamenii și întâmplările din jur. Din alte cărți.

6. Cum faceți față presiunii de a fi mereu creativ și de a scrie ceva extraordinar?

Destul de prost. E o presiune continuă.

7. Credeți că evenimentele din viața dumneavoastră au afectat într-un anumit fel modul dumneavoastră de a scrie?

Cu siguranță.

8. Aveți un ritual pe care îl respectați când vine vorba de scris?

Am nevoie de o tastatură și de puțină liniște. De liniște mă pot lipsi dacă n-am încotro.

9. Când vă gândiți la interacțiunea cu fanii, care este primul lucru care vă vine în minte? Poate este o întâmplare sau un comentariu.

Bucuria întâlnirii cu oameni care apreciază ce fac. E priceless.

10. Care este cel mai mare vis al dumneavoastră? Care atunci când vă gândiți la el, vă face să vi se dilate pupilele de fericire mai ceva ca după o vizită la oftalmolog?

În perioada asta, să dorm după pofta inimii.

11. Ce sfat ați da scriitorilor la început de drum?

Să citească cât mai mult. Nu există mari scriitori care să nu fi fost și mari cititori.

*Dând frâu liber cuvintelor prin ochii scriitorului Alex Moldovan,
interviu realizat de Iulia Rotaru, www.revistatimpul.ro*

A.

1. Notează, din textul 1, numele a două animale desenate în caietele de școală.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Fetița se simțea foarte bine, fiindcă își schimba des

- a) caietele de biologie.
- b) echipamentul de sport.
- c) felul în care scria.
- d) felul în care desena.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Pasiunea lui Alex Moldovan pentru scris a început
- ajutându-i pe alții să scrie.
 - când a întâlnit-o pe Olguța.
 - după o discuție pe Facebook.
 - în copilărie, odată cu cititul.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Fratele consideră că analizarea caietelor din copilărie este o îndeletnicire
- interesantă.
 - înduioșătoare.
 - relaxantă.
 - ridicolă.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Dulapul cu cărți pentru școală are o ușă pictată în exterior.		
Tatăl fetei crede că scrisul mare și ordonat este semn de zgârcenie.		
Manualele sunt citite de fetiță în întregime în primele două săptămâni ale anului școlar.		
Scriitorul Alex Moldovan merge frecvent la oftalmolog.		
Alex Moldovan spune că poate să scrie chiar și atunci când e gălăgie.		
Cel mai recent roman al lui Alex Moldovan se intitulează „Jazz Factory”.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „Îmi spune că pleacă în Poiană – Poiana Brașov –, unde la vremea asta se poate patina deja, apoi deodată se întoarce și se răstește interzicându-mi să mă ating de caietele lui”.

b) „11. Ce sfat ați da scriitorilor la început de drum?

Să citească cât mai mult. Nu există mari scriitori care să nu fi fost și mari cititori.

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte. **6 puncte**

[illegible]

9. Asociază fragmentul extras din „Exuvii” de Simona Popescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire de conținut dintre ele.

3. Rescrie enunțul „În ciuda eforturilor, aduce tot cu o oaie, pentru că am uitat să-i pun urechile”, înlocuind cuvintele „eforturilor” și „am uitat” cu sinonimele potrivite. **4 puncte**

4. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Vă las să-l descoperiți pe Alex Moldovan, autorul cărților pentru copii [...], care o au ca protagonistă pe poznașa Olguța, personajul meu preferat cu câțiva ani în urmă.” **6 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul lor: „Schimbând câteva mesaje pe Facebook, mi-am dat seama că este o persoană foarte deschisă, dornică să-i ajute pe ceilalți, în special, pe tinerii care sunt pasionați de literatură, lectură, scris.” **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care adjectivul „creativ” să fie nume predicativ (a) și o propoziție negativă, în care substantivul „scriitor” să aibă funcția sintactică de atribut (b). **6 puncte**

(a)

(b)

7. Enunțurile următoare reprezintă mesajul unui copil către prietenul său. Completează spațiile libere cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

La întâlnirea cu Alex Moldovan, _____ (*a obține*, mai-mult-ca-perfect, persoana a II-a, singular) un autograf și ai vrut și tu _____ (*a deveni*, conjunctiv, prezent, persoana a II-a, singular) scriitor. Visai un roman cu _____ (*18*, cu litere) capitole, în care _____ (*a încăpea*, condițional-optativ, prezent, persoana a III-a) cele două fețe _____ (*monedă*, genitiv, singular), binele și răul.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Redactează un text, de cel puțin 150 de cuvinte, în care prezinți cum ai ajutat pe cineva, incluzând o secvență narativă, una dialogată și una descriptivă.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

